

Hoe ontwikkel en monitor je ondernemerscompetenties?

Competentiegericht leren wordt steeds belangrijker. Zo ook bij het ondernemerschap. Daarin speelt de ondernemerscompetentie met aspecten als doorzettingsvermogen tonen, creatief zijn, innovatief denken, oplossingsgericht werken, risico's durven nemen en vanuit de klant denken en handelen, een belangrijke rol. Maar hoe kunnen die worden gemeten?

Door Martijn Driessen

Studenten laten meedoen aan een project van Jong Ondernemen helpt studenten hun ondernemerscompetentie te ontwikkelen. Om studenten te ondersteunen bij het zichtbaar maken van die ontwikkeling en om docenten te ondersteunen bij het toekennen van de studiepunten heeft Jong Ondernemen samen met Entrepreneur Consultancy, een van de hoofdsponsors van Jong Ondernemen, speciaal voor het MBO en HBO een hulpmiddel ontwikkeld: de Ondernemers Competentie Monitor. Jaarlijks gebruiken ongeveer 3.000 studenten deze online monitor die onlangs in een nieuw jasje is gestoken.

DE ONDERNEMERS COMPETENTIE MONITOR (OCM)

De Ondernemers Competentie Monitor (OCM) is een internettool waarmee studenten hun eigen ondernemerscompetentie kunnen meten en elkaar daarop kunnen beoordelen. Van iedere individuele student kan zowel door de student zelf als door de docent heel eenvoudig de ontwikkeling van hun competentie worden gevolgd.

Basis voor OCM is de E-Scan Ondernemerstest. Dit instrument is tot stand gekomen via uitgebreid wetenschappelijk onderzoek naar succesvol ondernemerschap dat in 1995 is gestart en sindsdien continu wordt geëvalueerd. In 2005 is Martijn Driessen gepromoveerd op het beoordelen en ontwikkelen van ondernemerschap waarbij het Ondernemers Competentie Model aan de basis lag. Dit model is vervolgens vertaald in de praktische online test: E-Scan Ondernemerstest. E-Scan wordt onder andere toegepast door bijvoorbeeld de Kamers van Koophandel en het UWV werkbeprijf en is ook beschikbaar in het Engels en in het Duits.

E-SCAN ONDERNEMERSTEST

Met OCM kunnen studenten, ondersteund door de docent, de ontwikkeling van hun ondernemerscompetentie zichtbaar krijgen en volgen. De uitkomsten van de E-Scan laat studenten online zien hoe hun ondernemerscompetentie scoort. Hun sterke punten en punten die verbeterd kunnen worden. Aan de hand van de uitkomsten van de test zien studenten via de online monitor hoe de door hen zelf gekozen aspecten zich in de tijd ontwikkelen. Met de E-Scan als basis kunnen studenten gericht aan hun leerpunten werken. De docenten hebben hierin een coachende

rol. De belangrijkste feedback krijgen ze niet alleen van de docent maar ook van hun mede-studenten. Volgens een 360-graden-feedback methode beoordelen studenten elkaar aan het eind van het traject. Ook de docent geeft een onderbouwde eindbeoordeling. Op deze manier wordt de ontwikkeling van de ondernemerscompetentie van studenten tastbaar in beeld gebracht.

Elke student dient uit de resultaten van de ondernemerstest een keuze te maken uit drie aspecten van hun ondernemerscompetentie die verder ontwikkeld moeten worden. Dat hoeven niet perse de aspecten te zijn die het laagst scoren. Studenten kunnen online van elkaar zien welke keuze is gemaakt. Als er eenmaal een keuze is gemaakt, dienen de studenten te onderbouwen wat ze gedurende de looptijd van het project willen bereiken en hoe ze dat denken te bereiken. Het doel bereiken blijkt enorm lastig te zijn. De spiegel voorgehouden krijgen is één, maar ook daadwerkelijk veranderingen teweeg brengen is twee. Toch is er maar een manier en dat is door het te doen. En daar weer van te leren.

De studenten hoeven het niet helemaal alleen te doen. In de door hun geselecteerde aspecten kunnen ze in hun OCM raadplegen wat andere studenten in dat geval gedaan hebben. Daarnaast kunnen ze afstemmen met mede-studenten, vooral bij degene die hoog scoren op een bepaald aspect. Ook de docent kan geraadpleegd worden hoe het door de student gekozen aspect te ontwikkelen. Of natuurlijk de aan het studentenbedrijf gekoppelde mentor.

Halverwege de looptijd van het studentenbedrijf vindt er in de vorm van een functioneringsgesprek een tussentijdse

evaluatie plaats door de student die belast is met personeelszaken. In dit gesprek wordt nagegaan hoe iedere student functioneert binnen het team en hoe de ontwikkeling verloopt van de gekozen aspecten. Het gaat meer om het proces en dus de voortgang dan om de inhoud. De student belast met personeelszaken maakt een gespreksverslag. De uitkomsten van het gesprek worden vastgelegd in de OCM. Dit verslag is zichtbaar voor iedere medestudent. De student zelf beslist op grond van de resultaten van het gesprek of de strategie moet worden aangepast of dat het einddoel moet worden bijgesteld. Ook dit wordt vastgelegd in de OCM. Daarmee laat de student zien dat hij of zij verantwoordelijkheid heeft genomen voor de eigen ontwikkeling. Hiermee laat de student zijn 'ondernemendheid' zien.

HET LEREN EN GEVEN VAN FEEDBACK

Aan het eind van het studentenbedrijf dient elke student de medestudenten te beoordelen. De studenten beoordelen elkaar op inzet en prestatie met een cijfer van 1 tot 10. Tot slot geeft de docent een onderbouwde eindbeoordeling op inzet en prestatie met een waarderingscijfer van 1 tot 10. De student krijgt van de docent aanbevelingen. Ook kan de docent het aantal te geven studiepunten laten hangen van het waarderingscijfer. Studenten kunnen in de OCM een volledig rapport afdrukken waarin alle gegevens staan die gedurende

het jaar zijn ingevuld inclusief alle beoordelingen en onderbouwingen van de medestudenten en de docent. Het blijkt een handige portfolio te zijn voor later. Er staat namelijk goed in beschreven wat de student heeft ondernomen om zijn eigen ontwikkeling in ondernemendheid te vergroten.

De docent kan de persoonlijke ontwikkeling van de studenten volgen. Er is bij de ontwikkeling vanuit gegaan dat een docent op basis van het persoonlijke rapport van de E-Scan Ondernemerstest een kort gesprek heeft met de studenten. Hierin helpt de docent de student met het scherp stellen van de verbeterpunten. De studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de realisatie, hierin doelen te stellen en aan te geven hoe ze die doelen gaan bereiken.

Net als elke ondernemer zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen ontwikkeling, zo is ook de student verantwoordelijk voor zijn eigen ontwikkeling. Uiteraard wel bijgestaan door de docent. Ondernemerschap is niet zozeer een kwestie van kunnen, maar van doen. Learning by doing!

OCM is een product van Jong Ondernemen in samenwerking met Entrepreneur Consultancy. Voor meer informatie neem contact op met Stichting Jong Ondernemen.

Overheid: trage betaler!

De Nederlandse overheid betaalt volgens 78 procent van de credit managers haar rekeningen later dan het bedrijfsleven. De helft noemt de overheid zelfs de meest trage betaler. Het uitstellen van betalingstermijnen houdt volgens 60 procent de economische crisis mede in stand.

Met name het MKB heeft last van de late betalingen, zo stelt 90 procent. Een en ander blijkt uit een onafhankelijk periodiek onderzoek onder 130 credit managers in Nederland.

GOEDKOPE OPLOSSING

"Grote bedrijven hebben over het algemeen meer buffers om liquiditeitsproblemen op te vangen. Middelgrote en kleine bedrijven beschikken over minder financiële middelen en komen steeds moeilijker aan nieuw krediet. Zij hebben het meest last van het trage betalingsgedrag van de overheid," aldus een zegsman. Overigens zou de overheid volgens de meeste ondervraagden standaard binnen veertien dagen moeten betalen. "Na kostbare reddingsacties voor enkele banken en dure maatregelen als de deeltijd-WW, is dat een vrij goedkope oplossing om het MKB, tenslotte de motor van de Nederlandse economie, te helpen hun ondernemingen draaiende te houden,"

MAATREGELEN

De overheid betaalt niet alleen te laat, ze neemt volgens de meerderheid van de ondervraagden ook te weinig maatregelen om het betaalgedrag van bedrijven te verbeteren en de kans op non-betaling te verkleinen (54 procent). Toch vindt een groot gedeelte (41 procent) niet dat die verantwoordelijkheid bij de overheid ligt. De overheid echter moet wel vooral het goede voorbeeld geven, zo stelt 52 procent!

Ton van Goor

Bron: managers-on-line